

Motion till riksdagen 2020/21:2776

av **Lars Adaktusson m.fl. (KD)**

Utgiftsområde 5 Internationell samverkan

Innehåll

Förslag till riksdagsbeslut	2
Tabell 1.	6
Frihet och säkerhet	7
Europeiska unionen (EU)	7
EU som utrikespolitisk aktör	8
EU:s säkerhets- och försvarspolitik	9
EU:s grannskapspolitik och utvidgning	10
EU och utvecklingen i Ryssland	11
EU och frihetskampen i Belarus	12
EU och Turkiet	13
EU och Afrika	13
EU och den transatlantiska länken	14
Frihandel och mänskliga rättigheter	15
Förenta Nationerna (FN)	15
Svenskt medlemskap i Nato	17
Diplomatiska ansträngningar	18
Nordisk samverkan	20

Religionsfriheten i världen	20
Internationell terrorism	23
Återupprätta relationen med Israel	24
Kina	26
Budgetprioriteringar	28

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2021 inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska bidra till både etablerade och nya insatser inom fredsfrämjande, säkerhetsfrämjande och konfliktförebyggande verksamhet inom Nato, EU, FN och OSSE och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka inom EU för en förstärkt subsidiaritetsprövning och införa möjligheten till röda kort och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska driva på för en mer aktiv, samstämmig och handlingskraftig europeisk utrikespolitik där främjandet av demokrati och ökad respekt för mänskliga fri- och rättigheter har absolut prioritet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige inom EU ska verka för att enskilda medlemsländers vetorätt slopas inom utrikespolitiken exempelvis vad gäller ställningstaganden rörande mänskliga rättigheter och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en Magnitskijlag inom EU och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kontinuerligt utvärdera EU:s globala strategi i syfte att utreda om den uppfyller ändamålen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge regeringen i uppdrag att verka för att EU utvecklar försvarskompetens inom asymmetrisk krigföring, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör initiera en ny översyn av EU:s grannskapspolitik och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om sanktioner mot Ryssland för att få ett slut på kriget och den allvarliga situationen i östra Ukraina och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om östliga partnerskapet och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör stötta det belarusiska koordineringsrådet och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för att EU avslutar medlemskapsförhandlingarna med Turkiet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att EU bör fortsätta att spela en aktiv roll som politisk och ekonomisk partner till Tunisien för att främja demokratisk utveckling och kampen mot terrorism och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att EU ska förstärka stödet till afrikanska länder för att bekämpa islamistisk extremism och terror och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en långsiktig färdplan måste ingå i framtida EU-ledda militära interventioner och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska bidra till att stärka den transatlantiska länken och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka inom EU för fler handelsavtal med omvärlden och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att EU-avtal med länder som får del av EU:s handelsvillkor och bistånd ska innehålla en klausul om reformer som syftar till de mänskliga fri- och rättigheternas efterlevande och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för att vetorätten i säkerhetsrådet begränsas och tillkännager detta för regeringen.

21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för en reformering av FN:s råd för mänskliga rättigheter och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige i FN fortsatt ska verka för att FN:s resolution 1325 med kraft aktualiseras för att se till att kvinnor får inflytande i fredsarbete och det planeringsarbete som görs efter ett fredsavtal och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige i FN:s säkerhetsråd ska verka för att visseblåsare ska kunna agera när de stöter på felaktigheter i FN, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det krävs kraftfulla åtgärder för att förhindra den stora omfattningen av sexuella övergrepp som pågår i olika konflikter runt om i världen och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska arbeta för ett förbättrat skydd för FN-expertter och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att FN bör arbeta fram en konvention om användandet av artificiell intelligens och dödliga autonoma vapen och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att FN bör arbeta fram en äldrekonvention och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fördjupa Sveriges samarbete med Nato och att verka för en svensk anslutning till försvarsalliansen och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att intensifiera ansträngningarna för att hjälpa frihetsberövade svenskar i utlandet och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör undersöka möjligheten att på ett rättssäkert sätt intensifiera arbetet med att verkställa utvisningar genom avtal med diplomatiska garantier och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Nordensamarbetet bör fokusera på försvars- och säkerhetspolitiska utmaningar samt på att lösa de gränshinder som försvårar för den fria rörligheten och integrationen mellan våra länder och tillkännager detta för regeringen.

32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för ett erkännande av folkmordet 2014 på kristna folkgrupper och på yazidier i Irak och tillkännager detta för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för ett erkännande av folkmordet 1915, Seyfo, och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en internationell ad hoc-domstol för IS-brott och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inom ramen för FN agera för att den etniska utrensningen av rohingyer upphör, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inom ramen för EU verka för att unionen återkommande tar upp uigureernas, kristna och andra minoriteters situation i sin dialog med Kina och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för en FN-resolution som särskilt lyfter frågan om att skydda kristna och andra religiösa minoriteter, och särskilt lyfta situationen för kristna i Mellanöstern, samt tillåta FN-observatörer att se över nödvändiga säkerhetsåtgärder, och tillkännager detta för regeringen.
38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige inom EU och FN ska arbeta för sanktioner mot aktörer som begår övergrepp mot religiösa minoriteter, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör uppdra åt en särskild ambassadör att verka för att respekten för religionsfriheten stärks och tillkännager detta för regeringen.
40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för att hela Hizbullah terrorklassas och tillkännager detta för regeringen.
41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige inom EU ska bidra till att det internationella arbetet med Anti Money Laundering (AML) förstärks med syftet att motverka penningtvätt och terrorfinansiering och tillkännager detta för regeringen.
42. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige inom EU och FN ska verka för sanktioner mot stater som sponsrar och sprider extremism och tillkännager detta för regeringen.
43. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att återupprätta relationen med Israel och tillkännager detta för regeringen.

44. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige aktivt ska verka för att fler arabländer normaliserar sina relationer med Israel och tillkännager detta för regeringen.
45. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta avstånd ifrån och fördöma den internationella BDS-rörelsen för dess spridande av antisemitiska föreställningar och hat mot staten Israel samt att uppmana till att inte i någon form stödja eller finansiera dess projekt och tillkännager detta för regeringen.
46. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vid lämplig tidpunkt flytta Sveriges ambassad till Jerusalem i enlighet med det som anförs och tillkännager detta för regeringen.
47. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om gemensamt europeiskt förhållningssätt i relationen till Kina och tillkännager detta för regeringen.
48. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Hongkong och Taiwan och tillkännager detta för regeringen.

Tabell 1.

Anslagsförslag 2021 för utgiftsområde 05 Internationell samverkan

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Avgifter till internationella organisationer	1 328 554	±0
1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	165 299	1 000
1:3 Nordiskt samarbete	13 595	±0
1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	4 826	±0
1:5 Inspektionen för strategiska produkter	49 445	±0
1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning	70 858	±0
1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)	28 402	±0
1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet (UI)	19 175	-3 000
1:9 Svenska institutet	130 421	-20 000
1:10 Information om Sverige i utlandet	15 475	-6 000
1:11 Samarbete inom Östersjöregionen	173 215	±0
Summa	1 999 265	-28 000

Frihet och säkerhet

Sverige ska bedriva en värdebaserad utrikespolitik syftande till att stärka fred, frihet och utveckling samt förståelse, försoning och mänskliga rättigheter.

Vår utrikespolitik är ett uttryck för att vi alla har ett ansvar för varandra, ett uttryck som är grundläggande i den kristdemokratiska ideologin. Människovärdet är universellt och kan aldrig någonsin relativiseras av geografiska gränser. Därför måste frihet, säkerhet och demokrati samt de mänskliga rättigheterna vara huvudmål för utrikespolitiken. I det instabila läge som råder i vår omvärld med krig och konflikter är det viktigt att Sverige fortsätter bidra till både etablerade och nya insatser inom fredsfrämjande, säkerhetsfrämjande och konfliktförebyggande verksamhet inom Nato, EU, FN och OSSE.

Vi har en skyldighet att bistå människor i nöd med hjälp oavsett var i världen de befinner sig och vi i Sverige måste vara beredda att försvara de mänskliga rättigheterna. Utöver detta ska utrikespolitiken främja handel. Frihandel och marknadsekonomi är vägen framåt för ökat välstånd och att lyfta människor ur fattigdom. Utifrån dessa grundläggande principer ska utrikespolitiken främja svenska intressen i omvärlden. Sverige ska vara en aktiv aktör inom de olika internationella samverkansorgan där vi verkar, från det nordiska till det globala, och vi ska bidra till att dessa samarbeten fungerar så effektivt och resultatriktat som möjligt.

Nedan följer Kristdemokraternas prioriteringar för att våra samarbeten ska bli så ändamålsenliga som möjligt och göra verklig skillnad. Vidare presenteras Kristdemokraternas budgetprioriteringar för utgiftsområde 5 Internationell samverkan.

Europeiska unionen (EU)

EU syftar till att bevara freden och säkerheten i Europa. Visionen var att det skulle ske genom ekonomiskt samarbete och en allt mer sammanflätad europeisk ekonomi. Ekonomin och den gemensamma marknaden är fortfarande medel för de goda överordnade målen om fred och säkerhet, liksom den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken.

Den europeiska unionen är idag ett viktigt samarbete när det gäller ökad kamp mot internationell brottslighet, människohandel och terrorism. Sverige behöver samarbeta

mer inom EU för att lösa de gränsöverskridande miljöproblemen, och vi behöver samverka inom EU för att hantera frågor som flyktingmottagande och förstärkta gränskontroller. Kristdemokraterna är därför varma EU-anhängare.

EU-politiken ska bygga på respekt för subsidiaritetsprincipen om att beslut ska fattas på den mest ändamålsenliga nivån, så nära medborgarna som möjligt. För att stärka subsidiaritetsprincipen inom EU behöver systemet med de nationella parlamentens subsidiaritetsprövning stärkas.

Idag är systemet konstruerat på så sätt att om en tredjedel av de nationella parlamenten drar slutsatsen att ett förslag strider mot subsidiaritetsprincipen får EU-kommissionen en varning, ett gult kort, vilket innebär att förslaget antingen ska skrotas eller omarbetas. Men EU-kommissionen kan också strunta i det gula kortet och återkomma med samma förslag igen, bara de motiverar varför.

Sverige behöver verka inom EU för att skärpa systemet med subsidiaritetsprövning och även införa möjligheten till röda kort, som ska ges om en majoritet av parlamenten har subsidiaritetsinvändningar. Vid rött kort ska det ställas krav på kommissionen att antingen skrota förslaget eller omarbeta det i enlighet med de synpunkter som inkommit vid subsidiaritetsprövningen. Det skulle göra att fler parlament tog subsidiaritetsprövningen på allvar och att EU-kommissionen i högre grad skulle behöva förhålla sig till subsidiaritetsperspektivet.

EU som utrikespolitisk aktör

EU är och ska vara det centrala forumet för svensk utrikes- och säkerhetspolitik. EU:s styrka ligger i en utrikespolitik baserad på normer och värderingar. Som en av världens största ekonomier, världens största handelspartner och världens största biståndsgivare har EU möjlighet att påverka utvecklingen i världen genom en rad olika kanaler. Regeringen behöver därför driva på för en mer aktiv, samstämmig och handlingskraftig europeisk utrikespolitik där främjandet av demokrati och ökad respekt för mänskliga fri- och rättigheter har absolut prioritet. EU kan och ska spela en central roll i omvärlden och verka för fred, frihet och säkerhet. För att det ska vara möjligt krävs tydligare visioner, förstärkt samarbete och högre effektivitet i genomförandet av den gemensamma utrikespolitiken.

Att EU talar med en gemensam röst i utrikespolitiken är väsentligt för att ta tillvara medlemsländernas intressen. Att regioner i EU:s både direkta och indirekta närhet

stabiliseras och reformeras med mänskliga rättigheter som kärnvärden är av största vikt. Trots utvecklingen i Belarus med våld och tortyr mot fredliga demonstranter blockerades EU:s sedan tidigare överenskomna sanktionsregim av Cypern. Detta eftersom landet även ville se kraftfullare sanktioner mot Turkiet i och med konflikten om naturresurser i östra Medelhavet. De två konflikterna har egentligen inget med varandra att göra och Cypern kunde på grund av vetorätten stoppa EU:s agerande gentemot diktaturen i Minsk. Detta samtidigt som de ansvariga för övergreppen i Belarus fick möjlighet att flytta sina pengar och tillgångar från Europa.

EU:s misslyckande att markera mot och sätta tryck på makthavarna i Belarus är det senaste av flera exempel som understryker vikten av att Sverige ställer sig bakom kommissionens krav att enskilda medlemsländers vetorätt slopas när det gäller utrikespolitiken, exempelvis vad gäller ställningstaganden rörande mänskliga rättigheter.

Det behövs också mer av riktade, så kallat smarta, sanktioner mot de regeringar och andra aktörer som inte respekterar de mänskliga rättigheterna. Det måste få rättsliga konsekvenser om man ägnar sig åt korruption och brott mot mänskliga rättigheter, även i länder som saknar demokratiska institutioner och rättssäkerhet.

Därför är det av avgörande betydelse att EU får till stånd en europeisk Magnitskijlag. Efter att bland annat Kristdemokraterna drivit frågan kunde riksdagen ställa sig bakom ett sådant förslag och det är nu viktigt att den kommer på plats så snart som möjligt.

Fördelen med ”Magnitskij-sanktioner”, som att neka inresetillstånd och frysa banktillgångar, är att det är personliga sanktioner som inte drabbar ett helt folk utan endast försvårar för de individer, stater som faktiskt bär ansvar för korruption och brott mot mänskliga rättigheter.

EU:s säkerhets- och försvarspolitik

EU:s globala strategi på säkerhets- och försvarsområdet och som antogs 2016 bygger på insikten att inget europeiskt land är starkt nog att på egen hand möta de säkerhetspolitiska utmaningarna. Det permanenta strukturerade samarbetet (PESCO) är ett led i strategin med syfte att stärka den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken (GSFP) inom EU.

Det är i grunden positivt att EU stärker sitt engagemang på försvarspolitikens område och att Pesco kan bidra till att utveckla unionens operativa förmåga att genomföra militära krishanteringsuppgifter.

EU:s gemensamma säkerhets- och försvarspolitik ska verka kompletterande till utrikespolitiken och dess målsättningar. EU:s försvarssamarbete bör också tjäna som komplement till Nato och medlemsländernas nationella försvar.

De frågor som EU-samarbetet bör beröra gäller exempelvis militär forskning och utveckling av försvarsmateriel, asymmetrisk (icke-konventionell) krigföring samt effektivisering av lednings- och samordningssystem för att underlätta trupptransporter mellan medlemsländer och EU-gemensamma försvarsinsatser.

Nato har påbörjat ett arbete för att bygga upp kompetensen kring asymmetrisk krigföring genom NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence och EU behöver utveckla kompetens på området i samverkan med Natos redan etablerade kunskapscenter.

Sverige ska även i fortsättningen ha beredskap att bidra till militära insatser i EU:s regi och vara drivande i arbetet för att utveckla EU:s krishanteringsförmågor.

För att kunna se effekterna av EU:s globala strategi behövs kontinuerliga utvärderingar och avstämningar av strategin, i syfte att se om den uppfyller ändamålen.

EU:s grannskapspolitik och utvidgning

EU:s grannskapspolitik syftar till att stärka välbefinnande, stabilitet och säkerhet för alla parter i EU:s närområde. Arbetet för en djupgående och hållbar demokrati samt ekonomisk utveckling för alla har förstärkts. Med detta åsyftas fria och rättvisa val, insatser för att bekämpa korruption, ett oberoende rättsväsende, demokratisk kontroll över de väpnade styrkorna samt yttrande-, mötes- och föreningsfrihet. En ny översyn av grannskapspolitiken och samarbetet med närliggande länder skulle behövas, inte minst för att säkerställa att EU behåller goda relationer med Storbritannien efter brexit, och för att utveckla ett särpräglat samarbete med respektive grannland.

Förhoppningen nu är att EU och Storbritannien ska komma överens om ett långtgående avtal om samarbete, inte bara vad gäller frihandel. Oberoende om det blir ett avtal med Storbritannien, och hur långtgående det blir, måste Sverige verka för ett fortsatt nära samarbete med landet, både bilateralt och inom EU.

Skulle man inte komma överens om ett frihandelsavtal är det av största vikt att den svenska regeringen mildrar de negativa konsekvenserna för svenska företag som handlar med Storbritannien. Detta exempelvis genom att bistå med nödvändig information om handelsregler och tullar.

I grannskapspolitiken är det viktigt att utgå ifrån att de ingående länderna har olika ambitionsnivå när det gäller relationen till EU. Unionens utvidgning är samtidigt en av EU:s viktigaste utrikespolitiska verktyg. Vägen mot medlemskap kantas av krav som utgör en garant för demokratisering, rättssäkerhet, stabilitet och ökad tillväxt i varje enskilt, aspirerande medlemsland. En aspirerande medlem som inte uppfyller anslutningskriterierna och utvecklas i en sådan riktning får och ska inte bli medlem.

EU behöver vara realistiskt inför det faktum att en fortsatt utvidgning av unionen alltid måste ske så att bara länder som lever upp till EU:s värdegrund om demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter kan bli medlemmar. Medlemsländer som inte lever upp till EU:s grundvärderingar riskerar att undergräva trovärdigheten för EU-projektet i stort, såväl inom som utom unionen.

Länderna på västra Balkan har en lång väg kvar innan ett EU-medlemskap är aktuellt, men de behöver få nödvändigt stöd för att på sikt kunna bli EU-medlemmar. Även om det finns många politiska och ekonomiska hinder inte minst i form av korruption, så har dessa länder med EU:s hjälp tagit stora steg i rätt riktning. Etniska, historiska och religiösa skiljelinjer samt upplevda oförrätter hotar dock säkerheten i regionen. Detta samtidigt som externa aktörer stadigt utökat sina maktdomäner både inom nuvarande och aspirerande medlemsstater, med ett mindre och svagare EU som målbild. Rysslands direkta närvaro och påverkansoperationer i Serbien och grannländer såsom Moldavien vittnar om detta.

EU och utvecklingen i Ryssland

Som annekteringen av Krim och invasionskriget i östra Ukraina visat skyr Kreml inga som helst medel för att undergräva EU-samarbetet. Rysslands odemokratiska utveckling och landets militära expansion under 2000-talet är inte bara ett hot mot Sverige utan också ett reellt hot mot många av våra grannländer. 2008 angrep Ryssland Georgien. 2014 gick man in i Ukraina och ockuperade Krimhalvön. Kriget pågår fortfarande. Samtidigt råder det stor osäkerhet om hur landet kommer att agera i Belarus med anledning av protesterna för demokrati och mot regimen.

På annat håll använder Ryssland sin ekonomiska makt, framförallt naturgas-tillgångarna, för att utöva påtryckningar på sina grannländer. Inom landet förtrycks och arresteras godtyckligt oliktankande. Sverige och EU behöver markera och agera mot den ryska aggressionspolitiken. Ryssland måste respektera sina grannländer och det krävs tuffa åtgärder från EU i form av fortsatta sanktioner mot Ryssland för att få ett slut på kriget och den allvarliga situationen i östra Ukraina.

EU måste även tala klarspråk med Ryssland när det förtrycket mot den egna befolkningen. Förgiftningen av regimkritikern och oppositionspolitiken Aleksej Navalnyj måste få konsekvenser. Att kemiska vapen används i Europa kan aldrig accepteras av EU.

Utvecklingen i Ryssland tydliggör behovet av att Sverige verkar för att stärka EU:s samarbete med grannländerna i Östeuropa och Kaukasus genom det östliga partnerskapet. Partnerskapet är ett uttryck för EU:s vilja att erbjuda de sex östliga grannarna djupare samarbete med unionen i syfte att öka integrationen med EU och stärka närmandet till unionens värdegrund, regelverk och lagstiftning. Målet är att minska handelshinder, underlätta för resor och förbättra infrastrukturen för energi. Förhoppningen är att ett ökat samarbete med EU även ska kunna stärka partnerländernas rättssystem och på så sätt minska korruption. Våra östliga grannländers möjlighet att utvecklas till vitala demokratier och marknadsekonomier som är fria att själva göra sina utrikespolitiska vägval är centralt för säkerheten och stabiliteten i hela Europa.

EU och frihetskampen i Belarus

Att sanktionerna mot de ansvariga för övergreppen på fredliga protestanter i Belarus drar ut på tiden är ett stort misslyckande för EU som utrikespolitisk aktör. Sanktioner mot den belarusiska diktaturregimen är nödvändiga och måste snabbt komma på plats. Sanktionerna måste vara direkt riktade mot enskilda befattningshavare och personer med ansvar för det riggade valet samt övergreppen på demonstranter. Den politiska och ekonomiska hjälpen till demokratikämpar och civilsamhälle måste breddas. Konkret handlar det om att offentligt uttala stöd för oppositionen och tydligt ställa krav på att Alexander Lukasjenko lämnar ifrån sig makten. Det koordineringsråd som har inrättats måste få moraliskt och ekonomiskt stöd så de har möjlighet att fortsätta sitt arbete och få till stånd ett fredligt maktskifte i Belarus.

EU och Turkiet

Ett nära samarbete med ett demokratiskt, framåtblickande och rättssäkert Turkiet hade varit eftersträvansvärt för EU, men dessvärre har vi erfarit kraftiga bakslag sedan medlemskapsförhandlingarna inleddes 2005. Den turkiska reformviljan har uteblivit, inte minst avseende de mänskliga fri- och rättigheterna. Det är en realitet som innebär att EU:s medlemskapsförhandlingar med Turkiet bör betraktas som avbrutna och avslutade.

EU behöver markera mot Turkiets alltmer aggressiva utrikespolitik och deras maktanspråk i östra Medelhavet och Mellanöstern. Gasreserverna som upptäckts i havet utanför Cypern har lett till en oroväckande dispyt om territorialvatten mellan Turkiet och Grekland. Turkisk prospektering i östra Medelhavet, uppbackad av krigsfartyg, hotar europeisk säkerhet. Turkiets stormaktsambitioner märks även genom att landet idag har trupper i Syrien, Irak och Libyen samt även i Somalia och Qatar. Turkiet stödjer palestinska Hamas och samverkar med Iran i attacker mot kurdiska mål i norra Irak. EU behöver därför följa Turkiets säkerhetspolitiska agerande noga och vara beredda att vidta åtgärder för att försvara frihet, demokrati och mänskliga rättigheter.

EU och Afrika

När det gäller det södra grannskapet är Tunisien det land som klarat sig bäst efter tumultet i Nordafrika som följde efter den så kallade arabiska våren 2011. Landet har genomfört demokratiska förändringar men terrorism hotar säkerheten och den demokratiska utvecklingen är skör. En nyckel för grannskapspolitiken i söder är att EU fortsätter att spela en aktiv roll som politisk och ekonomisk partner till Tunisien. Tunisien måste få kraftfullt stöd av EU för att kunna stärka sin strategi mot terrorism, med fokus på antiradikalisering. Det är välkommet att regeringen öppnat en ambassad i Tunis och nu krävs det att närvaron blir mer än bara symbolisk.

Utöver Tunisien har den demokratiska utvecklingen i Nordafrika uteblivit. Kristna och andra religiösa minoriteter, kvinnor, hbtq-personer och civilsamhällesorganisationer möter motstånd och förtryck i exempelvis Egypten. Det är därför av största vikt att EU ser till att samarbetet främjar demokratiutvecklingen i Egypten och att människorättsförsvare nås av EU:s insatser. Situationen för landets kristna kopter är mycket allvarlig och EU:s ansträngningar för att stödja Egypten i arbetet mot terrorism och för att garantera säkerhet för den kristna folkgruppen måste öka.

På stora delar av den afrikanska kontinenten pågår våldsamma strider mot islamistiska terrororganisationer och rebellgrupper. Islamiska staten, al-Qaida och Boko Haram är alla verksamma i Afrika och i många fall är det fråga om en kombination av etniska och religiösa konflikter. Förutom i Egypten och i Mali pågår konflikter i exempelvis Niger, Burkina Faso, Nigeria, Tchad, Kamerun, Somalia och Mocambique. EU måste nu mot bakgrund av den allvarliga utvecklingen stärka både sitt biståndsarbete och sina militära insatser för att stödja de afrikanska länderna i kampen mot extremism och terror.

Europa visade handlingskraft när Libyens före detta Gaddafi skulle störtas, men därefter lämnades libyerna i mångt och mycket åt sitt öde. Den extrema förföljelsen av kristna i landet, de väpnade konflikterna och sönderfallet av Libyen visar vad som händer i avsaknad av en långsiktig färdplan. Vid framtida militära EU-interventioner måste därför alltid en långsiktig färdplan ingå. De blodiga inbördeskrig som pågått sedan 2014 måste få ett slut, och EU:s stöd med fokus på terrorbekämpning, migration och demokratisk utveckling är helt avgörande.

EU och den transatlantiska länken

De senaste åren har USA alltmer frånsagt sig det ansvar västvärlden vant sig vid. Något tomrum har inte uppstått. Ryssland, Kina, Iran och Turkiet med flera stater har flyttat fram sina positioner.

Kina stärker exempelvis sin roll militärt, ekonomiskt och teknologiskt och vinner nu mark på dessa områden i förhållande till EU och USA. Det är problematiskt, bl.a. därför att Kina är en kommunistisk enpartistat som kränker de mänskliga rättigheterna. Det hela får också tydliga säkerhetspolitiska konsekvenser för Europa.

USA kommer att behöva ägna mer av sin tid och kraft för att hantera det säkerhetspolitiska läget i Asien, och det försätter EU i ett sämre säkerhetspolitiskt läge. Vi i Europa måste i högre grad vara beredda att ta ansvar för vår egen försvarsförmåga och säkerhetspolitik. Det är också viktigt att EU kliver fram och tar en mer ledande roll för att stå upp för frihet, demokrati och mänskliga rättigheter.

Utöver detta måste Sverige och EU arbeta aktivt för att stärka den för västvärlden så viktiga transatlantiska länken. Det gäller ekonomiskt, politiskt och militärt.

Frihandel och mänskliga rättigheter

Ökad handel ska vara ett prioriterat mål för Sveriges och EU utrikes- och utvecklingspolitik. För ett litet exportberoende land som Sverige spelar handeln med omvärlden stor roll. En friare världshandel med rättvisa villkor är också en förutsättning för att fler människor ska kunna resa sig ur fattigdom. Genom att handla med andra ökar välståndet i världen och fattigdomen kan utrotas. Handelshinder som tullar och exportsubventioner ska därför motverkas.

I egenskap av en gemensam ekonomi med tullunion är en av EU:s största styrkor förmågan att också gemensamt teckna handelsavtal med omvärlden. Handel är exempelvis EU:s främsta verktyg för att ställa krav på miljöåtgärder och efterlevandet av mänskliga rättigheter runtom i världen. Handelsområdet är exklusiv EU-kompetens, men har alltför ofta bedömts som en så kallad blandad kompetens, vilket exempelvis resulterade i att Valloniens regionparlament satte käppar hjulet för handelsavtalet med Kanada. EU:s befogenheter på handelsområdet behöver därför förtydligas.

Internationella handelsavtal måste dock i högre utsträckning än idag användas för att ställa krav på reformer som främjar demokrati och mänskliga rättigheter. JCPOA (Joint Comprehensive Plan of Action), dvs. kärnteknikavtalet med Iran och även EU:s avtal om samarbete och handel med Kuba är två exempel då EU inte i tillräcklig utsträckning ställt krav på reformer som främjar demokrati och mänskliga rättigheter.

Kristdemokraterna vill se ett Kuba fritt från den kommunistiska diktaturen, där människor inte riskerar fängelse när de säger det de tänker och där demokratins idéer får växa. Våld och massarrestering mot frihetsaktivister kan inte tillåtas vara en del av vardagen. Alla EU-avtal med länder som får del av EU:s bistånd ska därför innehålla en tydlig klausul om reformer som syftar till de mänskliga fri- och rättigheternas efterlevande.

Förenta Nationerna (FN)

Förenta nationerna (FN) är en unik och viktig organisation. Ingen annan organisation samlar världens stater för att arbeta för fred och säkerhet på samma sätt.

Samtidigt som FN på många sätt bidrar till en fredligare, säkrare och rättvisare värld är det en organisation med stora problem. Sverige befinner sig som FN-medlem jämte en rad länder, varav många har en syn på demokrati, internationell rätt, korruption och mänskliga rättigheter som skiljer sig markant från vår egen.

FN:s säkerhetsråd har dessutom alltför ofta brustit i handlingskraft när de allra viktigaste värden stått på spel. Säkerhetsrådet förmådde inte att agera för att stoppa Islamiska statens folkmord på de kristna minoriteterna (kaldéer, syrianer, assyrier) och yazidier 2014 i Irak. Flera försök i FN:s säkerhetsråd att anta resolutioner mot den syriska regimen har exempelvis blockerats av Ryssland och Kina, trots att världssamfundet har en skyldighet att ingripa i och med principen ”Responsibility to protect”. FN är i alltför hög utsträckning handlingsförlamat på grund av vetorätten i säkerhetsrådet.

För att FN ska kunna visa handlingskraft behöver vetorätten i säkerhetsrådet begränsas och Sverige behöver verka för detta. Det är helt centralt att FN höjer tempot när det gäller reformarbetet. Utan en förändring kommer inte tilltron till FN kunna bestå. Krigsförbrytelser, pågående folkmord, etnisk rensning och brott mot mänskligheten måste kunna stoppas, och Sverige ska fortsatt bidra till fredsbevarande, säkerhetsfrämjande och konfliktförebyggande insatser inom FN.

Generalförsamlingen och dess utskott måste också moderniseras och effektiviseras. Vidare finns det tydliga brister i arbetet i FN:s råd för mänskliga rättigheter, främst på grund av att rådet består av medlemsländer som konsekvent bryter mot de rättigheter rådet är utsett att försvara. Sverige bör spela en aktiv roll i reformeringen av FN-systemet och verka för att särskilda kriterier införs för en plats i MR-rådet.

I länder som genomgår eller genomgått krig och katastrofer är kvinnor särskilt utsatta. Sverige måste därför kräva att FN:s resolution 1325 med kraft aktualiseras för att se till att kvinnor får inflytande i fredsarbete och det planeringsarbete som görs efter ett fredsavtal. Kraftfulla åtgärder krävs också för att förhindra den stora omfattningen av sexuella övergrepp som pågår i olika konflikter runtom i världen samt för att värna kvinnors sexuella och reproduktiva hälsa.

Hanteringen av visselblåsare inom FN behöver förbättras. Detta blev vida känt i och med att Anders Kompass, före detta chef för fältverksamheten hos FN:s kommissionär för mänskliga rättigheter, slog larm om att FN:s fredsbevarande soldater begått sexuella övergrepp mot barn i Centralafrikanska republiken.

Att någon enligt sin övertygelse om vad som är moraliskt rätt agerar ”whistleblower” i syfte att rättvisa ska skipas och att dessa fruktansvärda brott ska komma i ljuset får aldrig leda till att den som agerar beskylls för att ha agerat oriktigt. Det är fullständigt oacceptabelt. I stället för att FN med kraft tog tag i problemet hemligstämplades rapporten och Kompass stängdes av från sitt jobb och sattes under utredning där hans

uppgifter ifrågasattes. Utredningarna som följde gav Kompass rätt och påvisade att han agerat korrekt. Händelsen visar dock på en kultur inom FN där anställda inte känner att de kan agera när de stöter på felaktigheter – eller som i detta fall mycket grov brottslighet. Att göra upp med denna kultur är en fråga Sverige måste prioritera inom ramen för FN i syfte att nå förändring.

Den 12 mars 2017 mördades svenska Zaida Catalán och hennes amerikanske kollega Michael Sharp under uppdraget att bland annat övervaka sanktioner och utreda misstänkta massakrer i Kasairegionen i Kongo-Kinshasa. Sverige bör, utifrån rapporten från FN:s Board of Inquiry (BoI), se till att de rekommendationer som framförs om ett förbättrat skydd för FN-experter blir verklighet. Det fruktansvärda som hände FN-medarbetarna Catalán och Sharp får aldrig hända igen och rättvisa måste skipas. Statlig inblandning vid den här typen av brott måste få mycket allvarliga konsekvenser och mötas av skarpa reaktioner från världssamfundet.

Nya tider kräver nya frågor på den internationella agendan. I takt med den tekniska utvecklingen förändras också krigföringen och de säkerhetspolitiska hoten. Teknisk utveckling är naturligtvis generellt något positivt, men det är uppenbart att det också kan medföra svåröverblickbara risker och konsekvenser. Försiktighet måste iakttas. Den artificiella intelligensens framväxt innebär stora möjligheter för vårt samhälle, men den föranleder exempelvis också behovet en FN-konvention som reglerar användande, spårbarhet, moraliska gränsdragningar och mänskligt ansvarsutkrävande när det gäller användande av dödliga autonoma vapen, så kallade mördarrobotar.

En annan fråga som behöver aktualiseras inom FN är den om en äldrekonvention. FN har givit oss den viktiga barnkonventionen. FN bör nu arbeta fram en motsvarande konvention som behandlar äldre personers levnadsvillkor, behov och rättigheter. Konventionen skulle kunna beröra rätten till hälsa och god vård, icke-diskriminering, respekt samt utveckling och social samvaro. Det handlar om att varje människa ska vara berättigad till ett värdigt bemötande hela livet.

Svenskt medlemskap i Nato

Nato är vid sidan av EU den mest centrala samarbetsorganisationen för Europas säkerhet och internationell stabilitet. Sverige har ett nära samarbete med Nato. Det gäller inte minst inom ramen för Partnerskap för fred. Sedan 1994 är Sverige ett partnerland till Nato och har för närvarande status som Enhanced Opportunities Partner

(EOP), en status som förlängdes i slutet av 2017 med ytterligare tre år. Natos ledning har beskrivit det som att Sverige är ett av Natos mest aktiva och effektiva partnerländer.

För att Sverige ska kunna ingå i EOP även i framtiden måste regeringen noggrant överväga sitt förhållningssätt till Nato och det internationella samfundet. Det är en stark fördel att ingå i EOP, men det skulle vara bättre för Sverige att ansöka om ett fullvärdigt svenskt medlemskap i Nato. Säkerhet byggs bäst i samverkan med andra.

Det har tydliggjorts att Nato inte kan ge några säkerhetspolitiska garantier till icke-medlemmar. Sverige har under blocköverskridande enighet steg för steg närmat sig Nato, parallellt med att säkerhetsläget i världen och i vår direkta närhet har försämrats.

Kristdemokraterna vill nu gå vidare och verka för en svensk anslutning till försvarsalliansen Nato. Det skulle ge Sverige större möjligheter att ta ansvar för och påverka en organisation som är central för vår egen och Europas säkerhet. Att välja att samarbeta och förlita sig till Nato i så stor utsträckning som Sverige gör och samtidigt välja att stå utanför beslutsprocessen är ett märkligt förhållningssätt. Det ligger i svenskt intresse att få vara med och forma Natos policyutveckling och agerande vid en potentiell konflikt.

Sverige kan, inför vår tids nya och allvarliga hot, inte klara sig på egen hand och bör därför ansöka om medlemskap i Nato. År 2009 skrev Sverige på solidaritetsförklaringen som innebär att vi lovar att bistå ett annat EU-land eller nordiskt land vid angrepp, det är en riktig hållning moraliskt, men det krävs ett svenskt medlemskap i Nato för att på allvar kunna sätta kraft bakom orden.

Diplomatiska ansträngningar

Det finns tyvärr alltför många exempel på svenskar som utan en korrekt juridisk prövning och rättegång sitter fängslade runt om i världen. Den av många ansedda metoden ”tyst diplomati” fungerar i vissa fall, andra inte. I de fall där den inte fungerar måste Sverige, och EU, agera med andra medel. Dawit Isaak är ett sådant fall.

Ett annat fall rör den svenske bokhandlaren och förläggaren Gui Minhai som fördes bort från sitt semesterhus i Thailand i oktober 2015. Kina har under en lång tid minskat handlingsutrymmet för oliktankande. Det är viktigt att regeringen och utrikesministern agerar, inte minst för att få EU att driva en än hårdare attityd mot länder som för bort europeiska medborgare utan regelrätta rättegångar.

Eftersom inga framsteg har gjorts med att få Dawit Isaak eller Gui Minhai fria anser Kristdemokraterna att en oberoende kommission bör tillsättas för att granska omständigheterna och inte minst regeringens agerande i bägge fallen. Detta för att kunna tillvarata erfarenheter och slutsatser från fallen som inte kan beskrivas som något annat än stora misslyckanden för svensk diplomati.

Sedan 2016 sitter även den svenske medborgare och forskaren vid Karolinska institutet Ahmadreza Djalali fängslad i Iran. Han anklagas för spioneri och trots att ingen grund för anklagelserna har presenterats är han nu dömd till döden. Att Djalali är oskyldig och omedelbart bör frigges har förts fram av ett antal oberoende internationella experter och institutioner som engagerat sig fallet. Till dem hör exempelvis FN, Amnesty International, Europaparlamentet, 135 tidigare nobelpristagare samt ledningen för Karolinska institutet.

Samtidigt är det uppenbart att förhållandena i det fängelse där Djalali hålls har lett till att hälsan allvarligt försämrats, med bland annat dramatisk viktninskning som följd.

Ansträngningarna för att få Djalali fri måste intensifieras; den svenska regeringens budskap till den iranska regimen måste tydliggöras och skärpas väsentligt. Normala relationer med en diktaturregim som vägrar frige en oskyldig och svårt sjuk svensk medborgare är en omöjlighet. Diplomatiska påtryckningar måste göras på högsta nivå från regeringen.

Diplomatiska ansträngningar krävs också för att säkerställa att fler utvisningar från Sverige kan verkställas. Det är också angeläget för att fler utländska medborgare som är dömda för brott i Sverige, verkställer fängelsestraffet i sitt hemland. I dag är cirka 30 procent av internerna i svensk kriminalvård utländska medborgare. Det finns därutöver personer som Säkerhetspolisen anser utgör ett hot mot rikets säkerhet och som ska utvisas, men som inte kan utvisas på grund av principen ”non-refoulement”. Principen innebär att Sverige har ett ansvar om man utvisat en person som sedan riskerar att utsättas för tortyr eller kränkande behandling i sitt hemland. Situationen kan dock lösas genom diplomatiska garantier, dvs. ett löfte från mottagarlandet om human behandling. Institutet ”diplomatiska garantier” förekommer i Europadomstolens praxis, och det finns vissa krav för hur avtalen ska se ut. Domstolen kräver bland annat att garantierna är transparenta, noggrant detaljerade och att uppföljning och kontroll säkerställs så att löftena om diplomatiska garantier faktiskt infrias.

Stor försiktighet måste alltid iaktas innan den här typen av avtal ingås, men regeringen behöver undersöka möjligheten att på ett rättssäkert sätt intensifiera arbetet för att möjliggöra fler utvisningar, med hjälp av diplomatiska garantier.

Nordisk samverkan

Kristdemokraterna vill se ett fortsatt nära samarbete med våra nordiska grannländer. Ett samarbete där vi tillsammans arbetar för en ökad rörlighet och möter centrala utmaningar. Vi vill se ett effektivt och fokuserat samarbete inom områden där vi tillsammans kan göra verklig skillnad. Samverkan i Norden bör därför fokusera på försvars- och säkerhetspolitiska utmaningar samt på att lösa gränshinder och frågor om gränskontroll.

Integrationen mellan våra länder kommer att fortsätta, men takten kommer att avgöras av hur villiga våra nationella regeringar är att hjälpa till att undanröja de gränshinder som fortfarande finns. År 2013 beslutade de nordiska ministrarna att upprätta ett gränshinderråd med uppdrag att främja den fria rörligheten inom Norden för människor och företag. Ett viktigt initiativ, men gränshinderrådets arbete behöver intensifieras, vilket inte minst coronakrisen har visat. De stängda gränserna drabbar individer, familjer och företag i hela Norden. Mot den bakgrunden är det centralt att dialogen mellan de nordiska länderna nu värnas och att större hänsyn tas från alla nordiska regeringar till de tusentals människor och företag som lever i våra gränsområden.

Kristdemokraterna vill se ett starkt och enat nordiskt samarbete och vi uppmanar även regeringen att vara pådrivande för att reformera vårt nordiska samarbete till att bli så relevant och effektivt som möjligt.

Religionsfriheten i världen

Insatser för att bekämpa förtryck mot minoriteter eller oliktankande grupper behöver prioriteras. På alltför många håll förföljs människor idag för sin tro och drivs på flykt från sina hem under de mest vedervärdiga hot. De mänskliga fri- och rättigheterna är universella och inbördes jämlika i betydelse, men idag finns skäl att betona religionsfriheten särskilt.

Kristna i Mellanöstern och Nordafrika är särskilt utsatta. Deras situation har försämrats drastiskt sedan den arabiska våren då islamistiska grupper fick stärkt inflytande. I Egypten har attackerna mot kyrkor eskalerat och förföljelsen är extrem i länder som exempelvis Libyen, Iran, Sudan, Afghanistan och Pakistan.

I inbördeskrigets Syrien och genom Islamiska statens framfart i Syrien och Irak har människor dödat och fått sin rätt till liv och värdighet kränkt. Kristdemokraterna är pådrivande för ett erkännande av Islamiska statens folkmord på kristna och yazidier och Sverige måste nu göra allt för att säkerställa att förbrytarna döms till ansvar och för att rättvisa ska skipas. På samma sätt bör Sveriges regering även erkänna folkmordet 1915, Seyfo, som skedde under det osmanska rikets sönderfall i Turkiet.

Att FN:s säkerhetsrådsresolution 2379 antagits är ett viktigt initiativ för att bistå, i första hand Irak, med insamling och analys av bevis på de brutala brott som begåtts av Islamiska statens terrorister. Kristdemokraterna hade velat se att en Syrientribunal inrättas så att ingen ansvarig för brott mot mänskligheten och krigets lagar går fri och att rättvisa skipas när kriget i Syrien är över. Med anledning av Rysslands veto i FN:s säkerhetsråd, och deras allians med Syriens diktator Assad, lär ett sådant initiativ tyvärr inte bli verklighet. Däremot ser vi inga hinder för ett internationellt ansvarsutkrävande och åtal mot IS-terrorister i en särskild internationell ad-hoc tribunal för IS-brott. Här måste regeringen vara pådrivande inom ramen för FN-arbetet. FN-deklarationen om folkmord från 1948 bör aktiveras.

Den kristna befolkningen i Mellanöstern riskerar att utplånas om inget görs för att garantera säkerheten när kristna flyktingar nu återvänder för att återuppbygga sina hem. I Irak har det omedelbara hotet från IS minskat, men den islamistiska synen på kristna som otrogna och därmed icke önskvärda lever vidare. Med tyst godkännande från Bagdad pågår det som kallas en demografisk förändring (demographic change). I städer och samhällen på Nineveslätten förändras befolkningssammansättningen – där kristna familjer flyttat ut flyttar muslimska familjer in. På flera platser där assyrier/syrianer/kaldéer historiskt varit i majoritet tar den shiamuslimska folkgruppen shabak över.

Parallellt med detta stärker grannlandet Iran sitt inflytande. Regimen i Teheran finansierar och kontrollerar i dag en shiamuslimsk milisstyrka med mellan 60 000 och 70 000 soldater, varav en stor del är placerad i och omkring Nineve. Efter ett flertal incidenter där kristna angripits och trakasserats är misstron stor mot den Iranstödda

milisen, och många som nyligen återvänt till Nineveområdet omprövar nu sina beslut och flyr en andra gång.

Ansvar för att stoppa denna allvarliga utveckling ligger hos den politiska ledningen i Bagdad. Den irakiska regeringen har dessutom möjlighet att vidta den enskilda åtgärd som i dagsläget skulle betyda mest för de kristna befolkningsgrupperna.

EU måste nu sätta press på regeringen i Bagdad så att Ninevesläkten uppdateras till provins och därefter ge assyrier/syrianer/kaldéer rätt att besluta om sin egen framtid genom politiskt självstyre inom ramen för Iraks konstitution.

Varje år presenterar organisationen Open Doors sin rapport World Watch List över de 50 länder där förföljelsen av kristna är som allra värst. Förföljelsen av kristna ökar runt om i världen och är extremt allvarlig i t.ex. Nordkorea och Indien, men religionsförföljelse drabbar människor som tillhör samtliga stora religioner, och det finns många skrämmande exempel.

Den muslimska minoriteten rohingya har kallats världens mest förföljda minoritet. Det har under årtionden pågått en konflikt mellan muslimer och den buddhistiska majoriteten i Myanmar och mer än en miljon rohingyer beräknas ha tvingats lämna sina hem. Våldet mot rohingyafolket har under senare år intensifierats och hundratusentals människor har flytt till Bangladesh. Regeringen måste därför inom FN fortsatt agera för att den etniska utrensningen av rohingya upphör.

På liknande sätt kräver uppgifterna om Kinas behandling av den muslimska minoritetsgruppen uigurer omvärldens agerande. Det har framkommit uppgifter om tvångssterilisering av kvinnor och runt en miljon uigurer tros vara fånga i omskolningsläger. I USA har kongressen röstat för sanktioner mot de kinesiska politiker som man anser vara ansvariga för övergreppen. Även kristna i Kina förtrycks och tillåts inte utöva sin tro fritt. Sveriges regering bör därför via EU verka för att unionen återkommande lyfter uigurernas, kristna och andra minoriteters situationen i Kina.

Regeringen behöver även verka för en FN-resolution om att regeringar i Mellanöstern, Nordafrika och Asien måste skydda kristna och andra religiösa minoriteter samt vara beredda att låta FN-observatörer se över nödvändiga säkerhetsåtgärder. Sverige behöver dessutom vara pådrivande inom EU och FN för sanktioner mot stater och andra aktörer som begår allvarliga övergrepp mot religiösa minoriteter, däribland kristna.

Utöver detta föreslår vi en särskild ambassadör för religionsfrihet. Det är en funktion som redan finns i många andra länder, exempelvis i Danmark. En ambassadör för religionsfrihet kan ställa krav när handelsavtal ingås, eller ta fram rapporter om brott mot mänskliga rättigheter i länder som förtrycker religiösa minoriteter.

Kristdemokraterna välkomnar att EU har tagit fram riktlinjer för att främja och skydda religions- och övertygelsefrihet. Där slås fast att EU ska främja dessa rättigheter i unionens externa relationer. Sverige måste nu inom ramen för EU-samarbetet driva på för att få till stånd konkretion och vi föreslår att EU:s utrikestjänst EEAS får ökade resurser på området religions- och övertygelsefrihet. Västvärlden måste utöva påtryckningar för att säkerställa att religionsfriheten förbättras och att religionsförföljelsen i världen upphör. Det krävs helt uppenbart en mer aktiv politik på området.

Internationell terrorism

Flera europeiska länder har under senare år skakats av blodiga terrorattentat. Även Sverige har drabbats. I de flesta fallen är det islamister som ligger bakom terrordåden och allt tyder på att det fortsatt kommer att vara ett stort problem de kommande åren.

De flesta av dessa terroristnätverk är internationella, vilket också ställer krav på kraftfulla åtgärder från EU:s sida. Den kanske viktigaste åtgärden för att stoppa terrorismen är att förhindra finansieringen och bryta dess strukturer. Genom att identifiera, spåra och bryta upp de kanaler genom vilka internationella terrorgrupper och nätverk förses med kapital ökar möjligheterna att förhindra framtida attacker.

I dag finansieras inte sällan extrema och jihadistiska grupperingar i Europa från gulfstaterna och arabiska halvön. Välbeställda privatpersoner, ideella välgörenhetsorganisationer och stiftelser i dessa länder kan fungera som täckmantel för affärstransaktioner och penningtvätt som i förlängningen omvandlas till terrorstöd. Att kontrollera dessa kapitalflöden med bibehållen respekt för personlig integritet och grundläggande rättsstatsprinciper är nödvändigt. I grunden handlar det om kapital som förs mellan olika länder och som därför kan kontrolleras enbart med hjälp av gemensamma internationella åtgärder. Mot den bakgrunden har EU-samarbetet en viktig roll att spela, en roll som ytterligare måste stärkas om terrorfinansieringen effektivt ska kunna bekämpas.

Litauen är senaste landet i raden att terrorklassa islamist rörelsen Hizbollah. Beslutet bygger bland annat på, enligt landets utrikesminister Linas Linkevičius, underrättelseuppgifter som visar att Hizbollah planerar och genomför terrorhandlingar som utgör ett hot mot säkerheten i flera länder.

Med beslutet att terrorklassa Hizbollah ansluter sig Litauen till ett antal länder och organisationer som agerat på samma sätt. Det gäller bland annat USA, Storbritannien, Tyskland, Kanada och Nederländerna, men även ett antal Golfstater och Arabförbundet.

Europeiska unionen har sedan 2013 terrorklassat den så kallade militära grenen av Hizbollah, trots att någon sådan gren inte existerar utifrån rörelsens egen definition. Redan 2012 förklarade Hizbollahs vice generalsekreterare, Naim Qassem, att det varken finns någon politisk eller någon militär gren utan att organisationen ska ses som en "enhetlig motståndsrörelse". Att trots detta upprätthålla distinktionen riskerar att spela de krafter i händerna som aktivt verkar för att undgå konsekvenserna av en terrorstämpling. Kristdemokraterna anser därför att Sverige bör verka för att EU ska terrorklassa hela Hizbollah.

Sverige behöver bidra inom EU och andra internationella organisationer så att det internationella arbetet med Anti Money Laundering (AML) förstärks. Detta med syfte att motverka just penningtvätt och att stoppa terrorfinansiering. Sverige behöver även verka inom EU och FN för att få till stånd sanktioner mot stater som sponsrar och sprider extremism.

Återupprätta relationen med Israel

Israel är Mellanösterns enda demokrati, ett fritt land med en självklar rätt att försvara sig samt att skydda sin befolkning. Sverige och EU ska därför stå vid Israels sida i kampen mot antisemitism, islamistisk terror och hot från fientliga stater som exempelvis Iran.

Ansträngningarna för en fredlig tvåstatslösning måste öka, men på grund av den förra regeringens ensidiga Mellanösternpolitik har Sveriges anseende skadats och så även möjligheterna att agera som en konstruktiv part i framtida fredsförhandlingar.

Kristdemokraterna förespråkar en tvåstatslösning på den israelisk-palestinska konflikten, men vi anser att det var helt fel och förhastat av Sverige att erkänna Palestina år 2014.

För att verka för en lösning mellan parterna krävs att det är möjligt för Sverige, och EU, att kontinuerligt hålla kontakt med både Israel och företrädare för den palestinska myndigheten. Detta kräver att Sverige omgående återupprättar relationerna med Israel. Att ensidigt och onyanserat framställa Israel som roten till allt ont i Mellanöstern är verklighetsfrånvänt och kontraproduktivt.

Kristdemokraterna välkomnar den pågående normaliseringen av relationerna mellan Israel och arabvärlden. Detta är en historisk utveckling som kan få avgörande betydelse för en fredlig utveckling i regionen och som möjliggjorts tack vare framgångsrik amerikansk diplomati. Sverige bör nu aktivt ska verka för att fler arabländer normaliserar sina relationer med Israel.

Den internationella så kallade BDS-rörelsen (Global Boycott, Divestment and Sanctions Movement) verkar för att med hjälp av internationella åtgärder straffa Israel. Bojkott ses som de enskilda individernas redskap, desinvesteringar innebär att utländska företag drar tillbaka viktiga investeringar, sanktioner är det politiska verktyget för att med handelshinder eller andra begränsningar protestera mot och skada Israel.

I utspel, intervjuer och uttalanden har rörelsens ledande företrädare förmedlat starkt Israelfientliga och antisemitiska synsätt, vilket lett till omfattande kritik. Bland annat därför att BDS-rörelsen agerar på samma sätt som det tyska nazistpartiet som på 1930-talet införde bojkotter mot judiska butiker. Men också på grund av återkommande utfall som visar att rörelsen är motståndare till en tvåstatslösning och i grunden ifrågasätter Israels rätt att existera.

För att bemöta och motverka de icke-demokratiska och Israelfientliga synsätten inom BDS-rörelsen beslutade den tyska förbundsdagen i mitten av maj 2019 att klassa rörelsen som antisemitisk. Förbundsdagen uppmanar samtidigt den tyska regeringen att inte stödja aktiviteter som organiseras av BDS-rörelsen och att inte finansiera projekt som kräver en bojkott av Israel.

Runt om i Europa finns nu en växande antisemitism som måste bemötas och motverkas. BDS-rörelsen vill genom bojkott, tillbakadragna investeringar och sanktioner avlegalisera Israel och bekämpa den judiska statens existens, vilket är antisemitism. Sveriges riksdag behöver fördöma den antisemitiska internationella BDS-rörelsen för dess spridande av antisemitiska föreställningar och hat mot staten Israel samt ta avstånd från den och inte i någon form stödja eller finansiera dess projekt. Den svenska regeringen bör verka för ett motsvarande fördömande från EU:s och FN:s sida.

Det finns dock fler sätt att återupprätta relationen till Israel. Israel tillhör, precis som Sverige, skaran av länder som satsar störst andel av BNP på forskning och utveckling per capita. Israel är även en av världens ledande nationer inom life science och biotech. Små länder, som Sverige och Israel, har inte samma resurser som större och därför är samarbeten inom teknologi nödvändiga.

Trots den enorma potential som finns för svenska företag i Israel och för utökad handel är det märkligt att Business Sweden ändå inte har ett kontor i landet. I stället sköts handeln 2 300 kilometer från Israel, från Business Swedens kontor i Wien, som förutom Österrike och Israel även har 11 europeiska länder på sitt ansvarsområde. I ett medielandskap där de flesta nyheterna om Israel handlar om konflikter, med antingen Palestina eller grannländerna, är det troligt att ett handelskontor hade gjort ännu större nytta. Vi kan konstatera att den nuvarande regeringen har varit allt annat än framgångsrik i att vårda relationen med Mellanösterns enda demokrati, dvs. Israel. Sveriges behöver därför en ny politik för Mellanöstern.

USA:s beslut att flytta sin ambassad till Jerusalem väckte stor internationell uppmärksamhet och Sveriges regering kallade beslutet för en katastrof. Men det går nu att konstatera att den största konsekvensen beslutet fick var att fler länder valde att följa USA:s exempel. Det är i sammanhanget också värt att påminna om att Jerusalem aldrig varit huvudstad i något annat land än Israel eller för något annat folk än det judiska. Sveriges ambassad i Israel ligger idag i Tel Aviv. Samtidigt ligger Sveriges generalkonsulat för de palestinska områdena i östra Jerusalem, trots att den palestinska huvudstaden i praktiken är Ramallah. Kristdemokraterna anser att den svenska ambassaden i Israel vid lämplig tidpunkt ska flyttas från Tel Aviv till Jerusalem. Ett beslut i den riktningen borde helst fattas i samband med fredsförhandlingar mellan Israel och den palestinska sidan. Men ett sådant beslut skulle också ge en tydlig signal till parterna i en eventuell kommande fredsprocess att Sverige menar allvar när vi argumenterar för en rättvis fred för alla.

Kina

Kina är i dag en stormakt ekonomiskt, politiskt och militärt. Man är världsledande inom innovation och forskning och väljer att spela en allt större roll internationellt. Kina har världens näst största försvarsutgifter, är världens näst största handelsnation och Sveriges största handelspartner i Asien. 2030 beräknas Kina vara världens största ekonomi, inte

enbart i köpkraftsparitet utan även i nominella termer.

Vad som händer i Kina påverkar Sveriges ekonomi och handel. Det påverkar vår konkurrenskraft, säkerhetspolitiken och klimatet. Det krävs därför en ambitiös men realistisk strategi för arbetet med Kina.

Kristdemokraterna välkomnar inrättandet av ett nationellt kunskapscentrum om Kina. Det behövs ny kunskap, och det skulle exempelvis behövas mer av kinesiska språkkunskaper på svenska myndigheter. En viktig uppgift för det nya kunskapscentrumet behöver framför allt bli att sammanställa den kunskap som faktiskt redan finns och säkerställa att relevanta samhällssektorer kan dra nytta av den i sitt praktiska arbete. Det behövs ökad samordning på detta område och också större samverkan mellan det offentliga, näringslivet och civilsamhället kring frågor som rör Kina. Det gäller inte minst utifrån perspektiven säkerhetspolitiska intressen och mänskliga rättigheter.

Utvecklingen i Hongkong och Taiwans ökade utsatthet förtjänar större uppmärksamhet från den svenska regeringen. De omfattande protesterna i Hongkong som pågått sedan sommaren grundar sig i ett lagförslag som skulle ge regeringen i Hongkong möjlighet att lämna ut personer som misstänks för brott i enlighet med Folkrepubliken Kinas straffrättsliga lagar. Det är därför viktigt att betona att principen ”ett land, två system” ska upprätthållas med syfte att bevara Hongkongs rätt till självbestämmande. Sverige och EU behöver tydligt stå upp för frihet och demokrati med anledning av händelseutvecklingen i Hongkong. Det utrikespolitiska förhållningssättet gentemot Kina ska därför även syfta till att starka förbindelser med Hongkong kan upprätthållas och till att förbindelserna med Taiwan fortsätter att utvecklas. Taiwan är en de facto stat och en demokrati med goda relationer till Sverige. Taiwan och EU delar centrala värderingar som respekt för demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatliga principer och skulle kunna dra nytta av ett ännu djupare samarbete, exempelvis i form av ett bilateralt investeringsavtal (BIA) mellan EU och Taiwan som ett viktigt steg för att ytterligare förbättra och utveckla handelsförbindelserna. Sverige bör också verka för att främja Taiwans deltagande i internationella sammanhang, exempelvis i internationella FN-organ.

Sverige har ett intresse av att EU och andra länder i största möjliga utsträckning kan nå enighet i sitt förhållningssätt gentemot Kina, ex. när det gäller kinesiska investeringar, påverkansmetoder och den omfattande kinesiska

underrättelseinhämtningen. En specifik fråga som Sverige och andra EU-medlemsstater behöver ta ställning till gäller nästa generation telekomnätverk, 5G.

Kinastrategin från 2016 är en bra utgångspunkt eftersom det framgår av den att vi inom EU måste utgå från våra egna värderingar och intressen i förbindelserna med Kina. EU-samarbetet rörande Kina ska beröra försvars- och säkerhetspolitiken, handel, teknik, innovation och digitalisering, klimat och miljö samt inte minst respekten för de mänskliga rättigheterna.

Sverige behöver nu bidra till att EU:s Kinastrategi vidareutvecklas och att samarbetet med utgångspunkt i denna strategi stärks. En vidareutveckling av strategin ska syfta till ett fast och beslutsamt försvar av EU:s gemensamma intressen och värden, däribland respekten för de mänskliga rättigheterna.

Den transatlantiska länken behöver stärkas politiskt, ekonomiskt och militärt för att de västerländska demokratierna tillsammans ska kunna stå emot konkurrensen och de säkerhetspolitiska hoten från Kina. Den fria världens ekonomier är för relativt lång tid framöver överlägsen Kinas, vilket gör att vi tillsammans kan möta dagens hot från Kina om vi väljer att samarbeta. På så vis skapas också förutsättningar att kunna hantera säkerhetspolitiska utmaningar i framtiden. En viktig och prioriterad uppgift för den svenska regeringen ska vara att verka för att förbättra relationerna med USA och andra västerländska demokratier, med syfte att stärka den transatlantiska länken.

Budgetprioriteringar

Svenska institutet (SI) bedriver idag främjandeverksamhet i ett antal prioriterade länder. Detta är en verksamhet som tjänar ett gott syfte, inte minst det näringspolitiska området där man bidrar med viktiga kunskaper på exportområdet. Svenska institutet har också andra uppdrag såsom att arbeta med ”Sverigebilden” utomlands. På detta område, liksom på exportområdet, är Svenska institutet däremot inte ensamt om att bedriva denna typ av verksamhet. Andra aktörer som har ett liknande uppdrag är bl.a. Nämnden för Sverigefrämjande i utlandet, de svenska utlandsmyndigheterna och Utrikesdepartementet.

Kristdemokraternas bedömning är att Svenska institutets omfattande verksamhet bör effektiviseras och skalas ner något varför vi anser att 20 miljoner kronor ska lyftas från anslaget 1:9 Svenska institutet från och med år 2021. Kristdemokraterna minskar av

samma anledning också anslaget 1:10 Information om Sverige i utlandet med 6 miljoner kronor år 2021.

Utrikespolitiska institutet är ett oberoende och välrespekterat institut som bedriver forskning inom det utrikespolitiska området. Institutet har också några av Sveriges mest framstående forskare på området knutna till sig. Institutets uppdrag är ”att främja intresset för och fördjupa kunskapen om utrikespolitiska frågor” vilket institutet väl lever upp till.

Kristdemokraterna gör dock en annan fördelning av medlen än regeringen och bedömer att det i nuläget är nödvändigt att verksamheten effektiviseras. Därför minskar Kristdemokraterna anslaget för det Utrikespolitiska institutet med 3 miljoner per år från och med 2021.

Det är bra att medel anslås för att bygga upp ett kompetenscentrum för Kina, och vi förstår behovet av riksgränskommissionens arbete. Vi motsätter oss dock de besparingar på freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet som regeringen föreslår för att finansiera detta. Kristdemokraterna prioriterar 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet och ökar därför anslagsnivån i förhållande till regeringens förslag. Budgetåret 2021 ökar anslaget med 1 miljon kronor, år 2022 ökar anslaget med 3 miljoner kronor och år 2023 ökar anslaget med 4 miljoner kronor.

Lars Adaktusson (KD)

Robert Halef (KD)

Ingemar Kihlström (KD)

Tuve Skånberg (KD)

Andreas Carlson (KD)

Mikael Oscarsson (KD)